

Thực hiện Hợp đồng thương mại Quốc tế

TS Nguyễn Hoàng Ánh

Các bước thực hiện HĐ

- **Hợp đồng Xuất khẩu**
 - Giục mở L/C và kiểm tra L/C
 - Xin giấy phép XK
 - Chuẩn bị hàng
 - Kiểm tra hàng XK
 - Làm thủ tục hải quan
 - Thuê tàu
 - Giao hàng
 - Mua bảo hiểm
 - Thanh toán
 - Giải quyết khiếu nại (nếu có)

Các bước thực hiện HĐ

- **Hợp đồng NK**
 - Xin giấy phép NK
 - Mở L/C
 - Giục giao hàng
 - Thuê tàu
 - Mua Bảo hiểm
 - Giao nhận hàng NK
 - Làm thủ tục HQ
 - Kiểm tra hàng NK
 - Thanh toán
 - Khiếu nại (nếu có)

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.1. Giục mở L/C và kiểm tra L/C

- Gần đến hạn giao hàng phải giục mở L/C
- Kiểm tra L/C
 - Loại L/C
 - Số tiền
 - Người hưởng lợi
 - Các thời hạn trong L/C
 - Các quy định khác

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.2. Xin giấy phép XK

- Hai loại chính
 - Hàng hạn chế XK
 - Hàng do phía NK cấp hạn ngạch
- Thủ tục
 - Đơn xin phép XK
 - Hồ sơ xin phép

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.3. Chuẩn bị hàng

1.3.1. Thu gom hàng

- Tự SX, ủy thác XK, mua hàng XK
- Liên doanh liên kết
- Gia công XK

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.3.2. Bao gói hàng hóa

- Yêu cầu: Phù hợp với
 - HĐ xuất khẩu
 - Hàng hóa
 - Vận chuyển
 - Quy định của HQ
 - Khí hậu

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- Bao bì phải tiết kiệm chi phí
 - Chi phí bao bì
 - + Sử dụng nguyên vật liệu rẻ tiền
 - + Dùng lại bao bì cũ nhưng còn tốt
 - Chi phí vận chuyển
 - + Vật liệu nhẹ
 - + Hình thức thông thường
 - + Thu nhỏ bản thân hàng hóa
 - + Tận dụng không gian của bao bì
 - + Kh

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- *Chống rơi vỡ mất cắp*
- + Đóng gói kín và chắc
- + Không để lộ bản chất hàng hóa ra ngoài
- + Sử dụng những dấu hiệu để nếu bị mở là phát hiện được ngay
- + Đóng gói hàng hóa không đồng bộ

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- *Kẻ ký mã hiệu* (marking)
 - Ký mã hiệu là những ký hiệu bên ngoài bao bì để nhắc nhở trong quá trình vận chuyển, bảo quản hàng hóa.
 - Gồm 3 nội dung:
 - + Những dữ liệu chính: cảng đến, GW, NW...
 - + Những dữ liệu phụ: cảng đi, cảng đi qua, số hiệu kiện hàng...
 - + Những dữ kiện nhắc nhở: dễ vỡ, dễ cháy, tránh mưa, hàng nguy hiểm...

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.4. Kiểm tra hàng XK

1.4.1. Kiểm tra tại cơ sở:

- Do KCS tiến hành
- Do Chi cục Thú y, Chi cục BV Thực vật

1.4.2. Kiểm tra tại cửa khẩu

- Do cơ quan giám định tiến hành

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.5. Làm thủ tục HQ

1.5.1. Khái niệm

- Là những công việc mà người XNK và nhân viên HQ phải tiến hành theo đúng quy định của pháp luật đối với đối tượng làm thủ tục Hải quan.
- **Người làm thủ tục HQ**
 - Chủ hàng
 - Người đại diện hợp pháp

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- **Đối tượng làm thủ tục Hải quan**
 - Hàng kinh doanh XNK
 - Hàng tạm nhập tái xuất, chuyển khẩu
 - Quà biếu, hành lý của người XNC
 - Hàng quá cảnh
 - Tài sản di chuyển
 - Hàng mua bán của cư dân qua biên giới
 - Hàng hóa KCX, FTA, kho ngoại quan

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.5.2. Quy trình thủ tục

1.5.2.1. Khai báo Hải quan

- Hồ sơ hàng XK

- Tờ khai hàng XK
- Bảng kê chi tiết (nếu cần)
- Giấy phép XK
- HĐ hoặc văn bản tương đương
- Các chứng từ khác theo quy định của pháp luật tùy theo mặt hàng.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- Hồ sơ hàng NK

- Tờ khai hàng NK
- Hóa đơn thương mại
- HĐ hoặc văn bản tương đương
- Giấy phép NK
- Bản sao B/L
- Bảng kê chi tiết
- C/O
- Giấy đăng ký kiểm tra chất lượng hàng hóa của tổ chức giám định (hoặc giấy miễn kiểm tra)
- Các chứng từ khác theo quy định của pháp luật tùy theo mặt hàng.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.5.2.2. Phân luồng hàng hóa:

- *Green line* (miễn kiểm tra thực tế)
- Áp dụng khi chủ hàng chấp hành tốt pháp luật HQ:
 - Chủ hàng XK trong 1 năm không vi phạm hành chính, hoặc chỉ trong mức thẩm quyền của Chi cục HQ.
 - Chủ hàng NK trong 2 năm không vi phạm hành chính, hoặc chỉ trong mức thẩm quyền của Chi cục HQ.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- Hàng hóa:
 - Là hàng XNK thường xuyên: là hàng nông sản, thủy hải sản XK, hàng của KCX, hàng gửi kho ngoại quan, các khu vực ưu đãi HQ và hàng hóa khác do Chính phủ quy định.
 - Nếu hàng hóa đã được miễn kiểm tra mà vi phạm pháp luật sẽ bị kiểm tra thực tế toàn bộ.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- *Yellow line* (kiểm tra xác suất)
 - Chủ hàng chấp hành tốt pháp luật HQ
 - Hàng hóa là nguyên liệu, vật tư NK để SX hàng XK, hàng đồng nhất, hàng không thuộc dạng miễn kiểm tra
 - Tỷ lệ kiểm tra không quá 10%
 - + Nếu đóng theo kiện thì tính theo số kiện
 - + Nếu đóng trong container thì theo số cont. hay số kiện trong container.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- *Red line* (kiểm tra thực tế)
 - Chủ hàng nhiều lần vi phạm pháp luật HQ
 - + Trên 3 lần trong vòng 2 năm với hàng NK và trong vòng 1 năm với hàng XK, với mức phạt vượt quá thẩm quyền của Chi cục trưởng Chi cục HQ.
 - + Trong thời gian trên, chủ hàng 1 lần vi phạm với mức phạt vượt thẩm quyền của Cục trưởng Cục HQ tỉnh, liên tỉnh, Thành phố trực thuộc TW.
 - Lô hàng có dấu hiệu vi phạm pháp luật HQ.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.5.2.3. Kiểm tra hải quan:

- Nội dung kiểm tra phụ thuộc vào hình thức kiểm tra, như:
 - Kiểm tra hồ sơ HQ
 - Kiểm tra sơ bộ tình trạng lô hàng (Kiểm tra chi tiết
 - Kiểm tra tên hàng, ký mã hiệu
 - Xuất xứ, mã số
 - Số lượng, quy cách
 - Giá cả....

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- Nếu có mâu thuẫn giữa khai báo và kết quả kiểm tra, thì:
 - Hải quan sẽ lấy mẫu để giám định
 - Nếu người khai không chấp nhận, có thể yêu cầu giám định lại tại cơ sở giám định do mình lựa chọn và tự trả phí giám định.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- *Sau khi kiểm tra:*

- HQ ghi kết quả kiểm tra vào tờ khai và 2 cán bộ HQ cùng ký tên, đóng dấu
- Báo cáo lên cấp trên những trường hợp vượt quá thẩm quyền
- Ra quyết định tạm giữ, khi cần

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.5.4. Tính và thu thuế

- Nếu là hàng có thuế, nhân viên HQ sẽ:
 - Kiểm tra lại hồ sơ HQ để xác định xuất xứ, chủng loại hàng hóa
 - Kiểm tra phần khai thuế của khách hàng
 - Tính thuế
 - Viết hóa đơn thu thuế

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.5.2.5. Thông quan:

- Hàng hóa được thông quan khi làm xong thủ tục HQ.
- Căn cứ để thông quan là:
 - Khai báo của chủ hàng hoặc kết luận miễn kiểm tra của cơ quan kiểm tra.
 - Kết quả kiểm tra chất lượng, kiểm tra thực tế
 - Kết quả giám định

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- Hàng có thể được thông quan khi:
 - Thiếu một số chứng từ nhưng đã được nộp chậm có thời hạn.
 - Còn nợ thuế nhưng đã được một tổ chức tín dụng đứng ra bảo lãnh.
 - Bị xử phạt vi phạm hành chính nhưng đã nộp phạt hoặc đã được một tổ chức tín dụng đứng ra bảo lãnh.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

2.5. Kiểm tra sau thông quan:

- Nếu phát hiện hàng hóa có dấu hiệu vi phạm pháp luật, HQ có quyền kiểm tra sau thông quan.
- Thời hạn kiểm tra là 5 năm, kể từ khi thông quan.
- Phải thông báo cho cơ sở bị kiểm tra 5 ngày trước khi kiểm tra.
- Chỉ kiểm tra chứng từ, sổ sách có liên quan đến lô hàng và hàng hóa còn trong kho. Không làm ảnh hưởng đến hoạt động BT của doanh nghiệp.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.6. Thuê tàu

- Người bán chỉ thuê tàu khi giao hàng theo các điều kiện CFR, CIF. CPT, CIP, DES, DEQ, DDU, DDP.
- Hai cách thuê tàu:
 - Ủy thác thuê tàu
 - Tự thuê

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- *Căn cứ thuê tàu:*
 - Theo HĐ XK
 - T/c hàng hóa
 - Giá trị hàng hóa
 - Số lượng hàng
 - Tuyến đường

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.6.1. Liner terms

- Áp dụng khi hàng không nhiều và tuyến đường thông thường
- Quy trình:
 - Booking a shipspace
 - Đến hẹn bốc hàng lên tàu
 - Lấy B/L và thanh toán

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.6.2. Voyage terms

- Chủ hàng tìm tàu rồi để thuê (inquiry)
- Hãng tàu chào giá cước (offer)
- Hai bên mặc cả (counter offer)
- Ký Charter Party (C/P)
- Bốc hàng lên tàu và lấy B/L
- Thanh toán cước phí và tiền bốc dỡ

1.7. Giao hàng

1.7.1. Giao bằng container

1.7.1.1. Full container load (FCL)

- Đến CY (Container yard) nhận cont. rỗng về
- Đóng hàng vào cont. dưới sự giám sát của HQ
- Niêm phong kẹp chì
- Vận chuyển đến giao ở CFS

1.7.1.2. Less than container load (LCL)

- Lập cargo list
- Vận chuyển hàng hóa đến CFS để cơ quan giao thông đóng vào cont.

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.7.2. *Giao hàng lẻ*

- Lập cargo list rồi mang đến hãng tàu đổi lấy cargo plan
- Làm việc với điều độ để biết ngày giờ xếp hàng lên tàu
- Kiểm tra lại hàng lần cuối rồi vận chuyển vào cảng
- Bốc hàng lên tàu dưới sự giám sát của HQ và tallymen.
- Lấy mate's receipt (M/R)
- Đổi M/R lấy B/L

1. Thực hiện Hợp đồng XK

- ***Clean B/L***

- Không có phê chú xấu về hàng hóa, loại trừ những trường hợp sau:
 - + Những phê chú chung chung, không rõ ràng
 - + Những phê chú nhằm tránh trách nhiệm của chủ tàu
 - + Những phê chú xuất phát từ bản chất của hàng hóa

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.8. Mua bảo hiểm

- Người bán chỉ mua BH khi giao hàng theo các điều kiện CIF, CIP, DES, DEQ, DDU, DDP.
- Căn cứ để mua BH
 - HĐ XK
 - Tính chất, giá trị hàng hóa
 - Tuyến đường vận chuyển
 - Vị trí xếp hàng

Các hình thức mua BH

- ***Open policy /Floating policy***
- Gửi giấy báo bắt đầu vận chuyển
- Lấy insurance certificate
- ***Voyage policy***
- Gửi giấy yêu cầu bảo hiểm
- Hãng bảo hiểm chào insurance rate
- Hai bên mặc cả và ký HĐ

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.9. Làm thủ tục thanh toán

1.9.1. Thu thập chứng từ

Yêu cầu:

- Hoàn hảo
- Đồng bộ
- Chính xác
- Phù hợp với HĐ / L/C

1.9.2. Xuất trình chứng từ đòi tiền người mua/ ngân hàng

1. Thực hiện Hợp đồng XK

1.10. Giải quyết khiếu nại

- Nghiêm túc xem xét yêu cầu của đối phương
- Khẩn trương trả lời
- Hợp tác để cùng tìm phương hướng giải quyết
- Có thể thuê tư vấn (luật sư) để tìm cách giải quyết tốt nhất.
- Không có trách nhiệm khi đã hết thời hạn khiếu nại

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.1. Xin giấy phép NK

- Phân loại hàng hóa
 - Hàng tự do NK
 - Hàng chịu sự quản lý của Bộ Thương mại
 - Hàng chịu sự quản lý của Bộ chuyên ngành
 - Hàng cấm NK
- Thủ tục giống như hàng XK

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.2. Mở L/C

- Điền vào mẫu đơn xin mở L/C
- Làm 2 ủy nhiệm chi, 1 trả cho lệ phí mở L/C
1 trả cho tiền ký quỹ mở L/C
- Tiền ký quỹ có thể từ 0% - 100%

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.3. Giục người bán giao hàng

- Có thể bằng thư, điện, email hay gặp trực tiếp

2.4. Thuê tàu

- Khi NK theo điều kiện nhóm E và nhóm F
- Thủ tục như với hàng XK

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.5. Mua Bảo hiểm

- Khi NK theo điều kiện nhóm E, nhóm F và CFR, CPT
- Thủ tục như với hàng XK

2.6. Giao nhận

- Ký HĐ ủy thác cho ga, cảng, sân bay tiến hành

2. Thực hiện Hợp đồng NK

- **Chủ hàng**
 - Thông báo đầy đủ yêu cầu của mình
 - Cung cấp chứng từ để cơ quan GT nhận hàng
 - Phối hợp cùng cơ quan GT để khiếu nại, nếu cần
 - Thanh toán các chi phí và thù lao đầy đủ
- **Cơ quan giao thông**
 - Hoàn thành công việc được giao
 - Phối hợp để giúp chủ hàng khiếu nại, nếu cần
 - Cung cấp chứng từ để chủ hàng nhận lại hàng
 - Thanh toán các chi phí đầy đủ

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.7. Làm thủ tục hải quan

- Giống phần XK

2.8. Kiểm tra hàng NK

- *Kiểm tra trước khi dỡ*

- Lập survey record, nhằm ràng buộc trách nhiệm của thuyền trưởng

2. Thực hiện Hợp đồng NK

- *Trong khi dỡ, cần lập:*
 - ROROC (Report on receipt of cargo)
 - COR (Cargo outturned report)
 - CSC (Certificate of shortlanded cargo)
 - L/R (Letter of reservation)
 - *Sau khi dỡ, cần lập*
 - S/R (Survey report)
 - I/C (Inspection certificate)
- Tổng hợp lại thành ***BỘ chứng từ pháp lý ban đầu***

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.9. Thanh toán

- Dù thanh toán bằng T/T, M/T, nhờ thu hay L/C, người mua đều cần kiểm tra chứng từ
- Tiêu chuẩn chứng từ
 - Đồng bộ
 - Chính xác
 - Trung thực
 - Phù hợp với HĐ hoặc L/C

2. Thực hiện Hợp đồng NK

2.10. Khiếu nại

- Có thể khiếu nại 3 đối tượng
 - Người bán
 - Người VT
 - Người BH
- Lập hồ sơ khiếu nại người nào bị suy đoán là có lỗi nhiều nhất, và lập 2 bản sao gửi 2 người còn lại
- Khi người đầu tiên chứng minh được là mình không có lỗi, sẽ chính thức khiếu nại người tiếp theo và thời hạn khiếu nại sẽ được tính lại từ đầu.

Good lucks!

